

Kurs på avancerad nivå i antikens kultur och samhällsliv vid Svenska Institutet i Rom (15 hp)

30 mars – 5 juni 2009

Kursen har tre huvudteman: kulturlandskapet, den romerska staden och museologi.

I studiet av kulturlandskapet ser vi på samspelet mellan människa och natur och hur landskapets olika förutsättningar påverkar den kulturella utvecklingen, med fokus på Etrurien och Roms omgivning.

Med Rom, Pompeji, Ostia och Ravenna i fokus studerar vi hur den romerska staden utvecklades och fungerade, arrangerat i sex underteman: underhållning, ekonomi, boende, vatten, ceremoni och periferi.

Roms mångfald av äldre samlingar och moderna museer gör aspekter som kulturarv och utställningsideologi särskilt lämpliga att studera. Vid studiet av Rom beaktas också dess speciella stadsarkeologiska situation i vilken den antika staden och dess monument levte kvar fram till idag.

Kursens syfte

Kursen avser att ge en fördjupad kunskap i ämnet antikens kultur och samhällsliv inom områdena kulturlandskapet, den romerska staden och museologi. Målet är att lära sig tolka olika typer av antikt källmaterial och modern forskning och placera dessa i relation till olika teoretiska synsätt. Kursen ska stimulera till kritiskt och självständigt tänkande, med betoning på studenternas aktiva deltagande i undervisningen, där målet är att lära sig tillämpa de förvärvade kunskaperna på egen framtida forskning.

Examination

Examination sker löpande under kursen i form av två skriftliga och flera muntliga redovisningar, samt genom aktivt deltagande på seminarier och vid undervisningen i fält. Varje student tilldelas två större uppgifter: en inom temat den antika staden och en inom museologi. Dessutom kommer ett antal seminarier att fördjupa och problematisera aspekter inom undervisningen. Två mindre uppgifter kommer också att genomföras i form av en muntlig redovisning i Etrurien och en skriftlig övning i epigrafik.

1. Den romerska staden

Varje student får sig tilldelat ett avgränsat studieområde inom ett av sex underteman: boende, vatten, underhållning, ekonomi, ceremoni och periferi. Uppgiften består av tre delar:

1. En muntlig presentation i fält av en specifik byggnad
2. En skriftlig uppgift där den specifika byggnaden sätts i ett större sammanhang.
3. Ett avslutande examinerande seminarium, där de skriftliga uppgifterna fungerar som inläsningsmaterial

Avgörande för alla deluppgifterna är självständigt arbete, eget ställningstagande och ett aktivt deltagande i de följande diskussionerna.

2. Museologi

Varje student får sig tilldelat ett museum i Rom, vars utställningsteknik och -ideologi ska analyseras. Uppgiften består av två delar:

1. En muntlig redovisning på plats i museet.
2. En skriftlig uppgift som ska tjäna som underlag för den muntliga framställningen och som delas ut till övriga kursdeltagare dagen före redovisningstillfället.

Kursprogram

Lärare: Barbro Santillo Frizell och Simon Malmberg

Vecka 1 Etruskerna (Barbro)

- M 30.3 Presentation av kursen, program och uppgifter (Barbro & Simon)
Presentation av institutets forskare
Välkomstbuffé hos Barbro
- T 31.3 Introduktion till etruskerna
Introduktion till museologi
- O 1.4 Villa Giulia
Introduktion till det etruskiska språket (Karin Tikkanen)
- T 2.4 Seminarium *Det pastoral landskapet*
Filmvisning *Om utgrävningarna på S. Giovenale och Acquarossa*
- F 3.4 Exkursion till Cerveteri

Vecka 2 Exkursion till Etrurien (Barbro)

- M 6.4 Avfärd till S. Giovenale och Blera
- T 7.4 Viterbo, Tarquinia
- O 8.4 Tuscania, Vulci
- T 9.4 Orvieto
- F 10.4 Föreläsning: *Det antika Roms utveckling* (Simon)
Besöker Musei Capitolini, Crypta Balbi (Simon)
Introduktion Boende (Simon)
Följt av enskild handledning inför redovisningsuppgifter (Simon)

Vecka 3 Boende (Simon)

- M 13.4 Inläsning
- T 14.4 Casa dei Grifi, Casa di Augusto, Domus Augustana
- O 15.4 Insula Capitolina, tabernae Clivus Argentarius, hus på Forum Transitorium, case romane del Celio
- T 16.4 Inläsning
- F 17.4 Examinatoriskt seminarium: *Människan i staden*
Introduktion till Kampanien (Simon & Linda Öhman)
Filmvisning *Pompeii: the last day*

Vecka 4 Kampanien (Simon & Linda Öhman)

- M 20.4 Pompeji
- T 21.4 Pompeji
- O 22.4 Puteoli & Neapel
- T 23.4 Pompeji
- F 24.4 Herculaneum & Oplontis
- L 25.4 Paestum

Vecka 5 Vatten, underhållning & ekonomi (Simon)

- M 27.4 Introduktion *Vatten*
Forum Boarium, Tiberön, Caracallas thermer
Ancient Roman Water: supply, use and disposal (Duncan Keenan-Jones)
Mid-Republican views of Roman expansion and Roman territory (Christopher Smith)
- T 28.4 Introduktion *Underhållning*
Colosseum, Circus Maximus
- O 29.4 Introduktion *Ekonomi*
Monte Testaccio, Porticus Aemilia, Trajanus marknader
Besök på Norska Institutet och Finska Institutet
- T 30.4 Chiostro del Bramante, utställningen *Giulio Cesare* (Barbro)
- F 1.5 Examinatoriskt seminarium: *Slaveri i staden*

Vecka 6 Museologi och epigrafik (Frederick Whitling)

- M 4.5 Inläsning
- T 5.5 Inläsning
- O 6.5 Seminarium *Antikens polykromi – igår och idag* (Barbro)
- T 7.5 Seminarium *Klassisk arkeologi och den klassiska traditionen*
Stadsvandring *Roma, caput mundi*
Seminarium *Introduktion till det fascistiska arvet*
Filmvisning *L'Orchestra di Piazza Vittorio*
- F 8.5 Filmvisning *La Roma di Mussolini*
Stadsvandring Stazione Termini
Stadsvandring Foro Italico, Stadio dei Marmi, Ponte Duca d'Aosta

Vecka 7 Museologi, redovisning (Barbro)

- M 11.5 Inläsning
- T 12.5 Ara Pacis
- O 13.5 Museo dei Fori Imperiali
- T 14.5 EUR, Museo della Civiltà Romana
- F 15.5 Palazzo Massimo

Vecka 8 Ceremoni & Ostia (Simon)

- M 18.5 Introduktion *Ceremoni*
Forum (S. Maria Antiqua med David Knipp)
- T 19.5 Introduktion till Ostia, följt av besök i Ostia
Seminarium *Ravenna Capitale*
- O 20.5 Ostia
- T 21.5 Augustus Forum (Jeremy Hartnett)
- F 22.5 Examinatoriskt seminarium: *Bilden av staden*

Vecka 9 Periferi (Simon)

- M 25.5 Inlämning av skriftliga uppgifter om den romerska staden
Inläsning
- T 26.5 Introduktion *Periferi*
Priscilla-katakomberna (Simon & Olle Brandt)
- O 27.5 Inläsning
- T 28.5 Examinatoriskt seminarium *Den romerska staden*
Seminarium *Via Tiburtina* (Barbro & Håkan Hökerberg)
- F 29.5 Via Tiburtina (Barbro, Simon, Hans Bjur & Håkan Hökerberg)

Vecka 10 Ravenna (Simon)

- M 1.6 Seminarium: *Staden i filmen*
Introduktion till senantiken
- T 2.6 Ravenna
- O 3.6 Ravenna
- T 4.6 Ravenna
- F 5.6 Utvärdering, avslutning